

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10
Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газеты Львовской“.

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258
Львівська вулиця 10, двері 10

258

Число 258

Львівська вулиця 10, двері 10

Число 258

Недѣля 15 27 листопада 1892

Вихідь сонця 7 г 27 м, західь 4 г 8 м
Варом. 765 терм. — 14° — 11.0°

Рік 11

Рада державна.

На вчорашньому засіданні Палати послів завовався президент Палати посла Кравца до порядку за слова оскорбляючи пос. Шлезінгера. Коли же пос. Кравец заявив, що не мав на думці посла Шлезінгера, то президент відкликав то завоване до порядку. — Пос. Гавець зажадав відкриття дискусії над відповіддю президента міністрів в справі таксі філікерської. Внесена се відкинено. — Опісля веда ся дальше дебата бюджетова.

Пос. Брзорадъ заявив іменем Молодочехів, що хоч іменоване чеського міністра-крайня єсть для них байдужним, то однак обстають при тому, позаяк г. Таффе признав то их попередникам в парламенті, яко ціну вступлення до Ради державної. Обговорюючи відтак останні заявлені президента міністрів висказав бесідник сумніви, що де закладжені справи языкової. Залагоджені тої справи єсть задачею правительства а не послів.

Пос. Гофманъ-Велленгофъ (німецький народовець) заявив, що Німці австрійській розпочнуть против самостійної чеської держави борбу на цілій лінії. Бесідникъ заявив ся також против выставлення в Будапешт будинку для Делегації а при сій нагоді критикував злобно діяльність тої Делегації, називаючи єї „німцями парламентом“, котрий ледви на довгий вѣкъ єсть обчислений. (Послы Гавець и Люегеръ потакують ему). Бесідникъ предлагав, щоб ти гроші ужити радше для вольних и диорністів.

Пос. Вашатый говорив майже три

години и сказав насамперед, що висказав кн. Шварценберга, що Молодочехи іменованем міністра-крайня осягнуть вже сам вершок своих бажань, єсть смішний. Чеський народ не того бажав, але реактивования чеського права державного и переведення рівноправности. Опісля выступив Вашатый против бесіди г. Таффога и сказав, що завоване президента міністрів, щоб Палата застановила ся над справою языковою, було для всіх дійсною несподіванкою. Над сею справою не потреба застановляти ся; правительство повинно лиш по просту перевести існуючі закони. Бесідникъ противив ся також ставленю будинку для Делегації в Будапешт, а то зб. виглядовъ фінансовых и політичних. Дальше сказав Вашатый, що заявлені г. Кальнокого о відношенях Австро-Угорціани до Росії врадували єго. Росія несе культуру до Азії, освободила Сербію и Болгарію та помагала Австрії безкористовно. Вонъ жалував ся відтак на то, що Угорщина мѣшає ся в справи Далматини и выступив наконец остро против внесення, щоб устачити погроде Герберта в парламент.

Пос. Блюхъ відповідав Шлезінгерови на єго замітки в справі торговлі двичатами, яку ведуть жида. Бесідникъ сказав: Правда, що у Львові засуджено кількох жидів за торговлю двичатами, и мені щиро жалю того, що я маю таких одновітців, котрі допускають ся такого злочину; але пос. Шлезінгеръ поставив інтерпеляцію, котра тяжко оскорбляє жидів. А хибаж вонъ не знає о томъ, що в кожнім більшім містѣ суть домъ розпусту держувані самими потомками азійскими. Такъ и Шенереръ зробив був то само з домом свого батька. Дальше выступав бесідникъ остро против антисемітів и казав: Люегеръ бере ся накладати християнству свою

печать. Хто єсть иншою гадки, якъ антисеміти, той вже називає ся „жидомъ“, „жидоватільмъ“. Серед бесіди Блюха настав в Палатѣ великій крикъ; один накликували бесідника, щоб кончить свою бесіду, другі жадали знов свободи слова. Президент мусив два рази взывати бесідника до рѣчи, аж наконец закрыв засідане. — Слѣдуюче засідане назначено на второкъ.

Ситуація парламентарна, викликана бесідою г. Таффога з дня 23 с. м. доси не выяснилась. В справѣ єї телеграфують з Відня до Сзасу: Заявленю г. Таффога приписують майже всі часописи засадничє значєня. Выступленє то показалося конечно з огляду на становище, яке заняла лѣвиця в послѣдних часах; з огляду на то сказав Пленеръ в своѣй бесідѣ в Хебе, имено, що лѣвиця при обсадѣ міністра для Чехъ не дозволить пересунути точки ваги — чимъ нарушивъ права Корони; з огляду на то, що лѣвиця, хоч в засадѣ обстає при чесько-німецькій угодѣ, то посередно дуже підкопує єї выволѣкаючи в Палатѣ справу языкову, котра аж по зреалізацію угоди мала стати на порядку денномъ. Лѣвиця обстає в доси при вабганкахъ германізаційных. Такъ само выступленє лѣвиц в справѣ ліберальной и выражено Пленера о подорожжі Е. Вел. Цесаря доказує, що лѣвиця не забула ще о своѣй минувшости и мѣшає Корону до спорівъ партійных а выступленє Менгера против Масаржика, зовсімъ неумасадненє, дало доказъ, що бута лѣвицъ зачинає переступати границѣ. Тому то бесіди кн. Шварценберга и г. Таффога були потрібні для очищення атмосфери.

N. fr. Presse пише знов в тѣй самій справѣ: Г. Таффе выкликав своєю бесідою

Спадаючі звѣзды.

Коли нинѣшня нѣчь и нѣчь з недѣль на понедѣлокъ будуть ясні, то можна буде видѣти цѣкаве а досить рѣдке зъявище в природѣ, котре мимо дуже точных и зєєсторонныхъ розслѣдовъ все таки не єсть для насъ ще зовсімъ арозумѣле. Буде то такъ званий звѣздиный дощ; будуть спадати горѣючі метеоры, званий у насъ звичайно в народѣ „спадаячими звѣздами“. Здає ся, що з сими зъявищемъ стоить в тѣсній звязи ще и другє, котре також видко тепер при погоднімъ небѣ. Ото в громадѣ звѣздъ, званий Андромеда, дуже близько того мѣся, де навѣть голымъ окомъ (у кого оно дуже здорове) можна доглянути т. зв. свѣтову мракотину, показала ся тепер досить ясна комета, котру можна також видѣти голымъ окомъ або ще лѣпше при помочи звичайной театральной лорнеты. А звѣстно загально, що якъ у насъ такъ и всюды людє приписують кометамъ (званимъ у насъ також „мѣтлами“ вѣдъ того, що они мають инѣдъ дуже довгий хвѣстъ подобный до мѣтлы) велике значєня и вплив на нашу землю, та ворожать з нихъ великій нещастя для людєй. Коли собѣ добре пригадуємо, то було то в

серпню 1858 р. Тоды розбѣглась була у насъ по цѣлому краю вѣсть, що того а того дня настане конецъ свѣта; на землю упаде якась звѣзда та спалить єї з вѣмъ, що на нѣй живє. Мѣжъ людми, особливо же мѣжъ жидами наставъ бувъ таки не малый переполохъ. Коли надходивъ вже роковий день, то людє зб. страхомъ лягали вечеромъ спати вѣ томъ переконаню, що пробудять ся може вже на тамтѣмъ свѣтѣ; жиды свѣтили свѣтло цѣлыми ночами и лягали спати хибѣ ажъ утомлені до крайности. Тымчасомъ минувъ щасливо роковий день, на землю не упала нѣяка звѣзда, земля стоить и доси якъ стояла, а людє на нѣй живуть собѣ спокійно дальше.

Того рода вѣсти повтарялись вже и давнѣйше, повтарялись и опісля що кѣлька лѣтъ. Такъ говорено ще в 1832 р. що має настати конецъ свѣта; на землю упаде якась комета и розбѣє єї та спалить. Страхъ наставъ бувъ тогды великій в цѣлої Европѣ. Причиню тыхъ вѣстей було то, що звѣздарѣ обчислили, що того року має переходити тою дорогою, котрою кружить наша земля докола сонця, якась комета; они припускали, що може при томъ легко стати ся, що наша земля стрѣтить ся тогды з тою кометою, але не могли и не умѣли пояснити, якъ можуть з тѣхъ выйти наслѣдки. Була то т. зв. комета Білѣ, котра 1846 р. в очахъ звѣздарѣвъ розпала ся на

двѣ части. Побѣйше видко було ще разъ обѣ тѣ части, ажъ наконецъ комета дєсь цєзла и єї не можна вже було видшукати. Отже стало ся дійсно такъ, що земля наша стрѣтилась на своѣй дорогѣ з частями тої кометы, але наслѣдокъ зъ того бувъ лишъ такий, що на землі було видко дуже рѣсний звѣздиный дощ — спадаячі звѣзды.

Дня 6 падолиста с. р. відкрито на небѣ в громадѣ звѣздъ Андромеда, якусь незнау, якъ здавало ся, комету. (Ту громаду звѣздъ можна легко виднайти на небѣ, коли вѣдъ ясної звѣзды на конци дышла такъ званий „малого воза“, т. є вѣдъ північної звѣзды, подумавмо собѣ просту лінію на небѣ до полудня ажъ в то мѣсце, де она переходить саме поза „молочну дорогу“; знайшовши ту громаду звѣздъ, легло вже в нѣй видшукати и саму комету). Ся комета представляла ся зъ разу досить ясна, але вузка и безъ „мѣтлы“; в самѣмъ єї осередку було яснѣйше ядро и докола него була нѣбы якась менше ясна мряка. Тепер она вже трохи змѣнилась, стала больше якъ в двє широка, але ядро єї збѣгло; а всежъ таки можна ще доглянути єї голымъ окомъ на небѣ. Берлінскій ученый, Берберіхъ, обчисливъ, що дорога, котрою та комета иде докола сонця, єсть та сама, котрою ишла давнѣйше комета Білѣ, а котра перетинає дорогу землѣ в двохъ мѣсяцяхъ. Колибъ отже такъ дійсно

наслідки, котрі вже не дадають ся затерти або усунути. Криза в політиці, яку наложив на себе партія ліберальна з тяжким пожертвуванням, вибухла наразі а гр. Таффе поставив ту лівницю перед рідною спадщиною: чи продовжати безнадійну опортуністичність, чи вертати до опозиції, до котрої німецький народ рве ся з цілого серця... Політика свободної руки розбила ся... Проминули марно три роки, а німці не дістали навіть тих славних окружів, що повалили Рігера...

Перегляд політичний.

Ситуація парламентарна досі не вияснилася. Кажуть, що гр. Таффе здав о всьм справу Е. Вел. Цесареві, а вчора по полудні відбула ся конференція, в котрій взяли участь: провідник лівниці Пленер, гр. Таффе і мін. Кінбург; що ураджено, не знати.

Після Nar. List-ів, постановили Молодечки голосувати против фонду диспозиційного.

В Вудфел краєвом відбуде ся дня 30 с. м. засіданє в справі конверсії довгу індемнізаційного. На се засіданє запрошено також комітет дорадчий, вибраний Сеймом краєвым.

З Петербурга доносять, що міністер справедливости Панасєєв має уступити а на его місце прийде тимчасово сенатор Безродний; пізніше має бути іменованний міністром справедливости Плеве.

Парламент шведскій розпочав в понеділок нараду над проектом організації армії і ухвалив вже цілий сей проект. Тепер приступлено до наради над законом о повинности служби войскової.

Новинки.

Львів дня 26 падолиста.

— Комітети парохіальному у Воятачах, в повтї самбурском, уділив Е. Вел. Цесаря 100 вр. за помочи на докінченє будови церкви.

— Запомог на холеричний шпиталь. Сейм привначив 50.000 вр. на беззворотній запомог для бідніших громад на шпиталь. З тих грошей уді-

лив вже Вудфел краєвий запомог десяти громадам: в сумі 3300 вр.; відтак одержали запомог ще ті громади: Тартаків 100 вр., Кристинопіль 100 вр., Варяж 200 вр., Лиско 200 вр., Зборів 200 вр., Радомишль 300 вр., Підгайці 300 вр., Сколя 200 вр., Рава руска 300, Богородчани 200, Кавчуга 50, Нове село 100, Солонне 100, Полхова 100, Підбужовини 100, Бєрча 200, Фриптак 200, Янів 200, Воля кривецка 100, Невістка 100, Дуброва 300, Диків 200, Ключниковичі 100, Дульчівка 100, Чортків 300 і Дубиця 200 вр. Загалом розділив Вудфел краєвий 8.650 вр. на запомог, а лишлось ще 41.350 вр. Тому що тепер в краю нема холери, то Вудфел краєвий перестав давати запомог на шпиталь а гроші сховав до грібнішого часу, коли може появити ся холера.

— Загальні збори товариства „Руска Бесіда“ в Тернополі відбулись дня 8 грудня о 2-й годині в полудні в приміщенні „Бесіди“. Если бы на означену годину не явилось вимаганє статутом число членів, то в такому випадку загальні збори відбулись бы того самого дня о годині 3-тій по полудні, без огляду на явивше ся число учасників.

— Руско народний театр переїздить в Сучаву до Коломий, де дасть лише вбсьм представлєнь драматичних. Перше представлєнє відбуде ся в середі 30-го с. м. П. А. Концевич, співає лівівської опери, выступить гостинно в роли Запорожця за Дунаєм. В четвер 1 грудня буде відіграна комедія Балущого „Дім отвортий“, в суботу 3 грудня знаменита драма Судермана „Честь“.

— Посвяченє церкви в Сколів відбуло ся дня 20 с. м. Посвятив єї Е. Експ. Митрополит в супроводі численного духовенства і 16 богословів-співачів. Впродовж Митрополит приїхав на оден день скорше разом з крил. Львом Турквичем і оо. Вол. Петрушевичем та Мих. Яцковським і замішкали на приходів. Дня 20 с. м. рано 8 годин вачало ся посвяченє престолу і церкви, поставленої заходом місцевого священика о. Мартіякова, а потім архієрейська литургія. Погода була дуже гарна і народу зібралось багато, навіть і з подальших сіл Верхівни. По євангелії проповідав о. Вас. Давидяк, а по литургії Впродовж Митрополит мав мову, котра зробила на зібраних велике вражєнє. — В колятора п. Шмита на Демів відбув ся обід, на котрий запрошено багато осіб. Вечером того дня Впродовж Митрополит відїхав до Львова.

— Час середно-європейскій, видко, не подобав ся у нас. Міста, що прийняли его, тепер вакинули, а передвчєра рїшила лівівська рада міська не заводити у себе часу середно-європейского. Най так буде, як було, коли добре нам в тм.

— Холера. Від дня 18 с. м. т. е. від дня, коли в Гусятині помер другий чоловік на холеру, не було в цілї краю підозрінного випадку захворюаня. За те в Росії ширит ся холера вдовж цілої границі Поділля і на Бессарабію.

— Огні. В селі Голімі, равского повіта, згорїла дня 17 падолиста місцева церква. Огонь поствав

в невідомій причині о 4-й годині по полудні і внищив цілком величаву церкву з цілим внутрішнім устроєнєм. Церква була обезпечена.

— Убийство у Львові. В пивниці дому при Цибульній улиці у Львові ч. 11 мешкає сьм родичів жидівських, котрі живуть в жебраництві. Мешканці тої поганой норы розходили ся рано на заробок, а вертали обаным вечером. А хати пильнувала тимчасом 70-літня Шайндля Шлехтер. Кождий жебрак мав в пивниці куфер, а в нїм цілий свій маєток. Отже вчєра в полудне убив хтось Шлехтериху, а два робити куфры свідчили, що убийство мало на цілі рабунок. Убийник виліз в одного куфра 24 вр., а в другого забрав біле. О убийстві донала ся поліція аж по полудні. З дотеперішних розслідів показує ся, що убийник увійшов до пивниці на крадіж. Шлехтериха дрїмала на лїжку, аж як почувла розбиванє куфра, збудила ся і стала кричати. Тоді злодій скопив якусь фляшку, ударив жидівку в голову, а коли она втрапила пам'ять, заложив їй шнур на шию і так позбавив єї жити. Дотепер уявлено шість осіб, підозрінних о убийство, котре зробило сильне вражєнє межи лівівськими жидами.

— Вовки появили ся в Долинічї в селі: Перегінськ, Янів, Велдїж, Рїпна, Лєпівка, Дубшари і Княжівське, і роблять великі шкоди, вїдаючи вівці і коні, а навіть нападають на людей. І так впади недалеко від Княжівського на одного чоловіка в Янів, коли вертав вечером додому. На крик набігли люди в Княжівського в колами і відігнали вовків. Також дики, добре вже угодані, походжають собі горами, а нема их кому стрїляти.

— Рідка добыч. Дуже то рідкий случай, щоб хтось медведя забив протом. То удало ся сими днями капітанові-авдіторові Екгардтові в Бодолі в полуднево-всхідній Семиграді, коли він вивабив ся був ваяці. За третим разом вигнала наблика з корчів трилітнього медведя, котрий великими скоками пустив ся просто на авдітора. Той не мав вже часу виймати з ручниц набій протовий і стрїлив ним до медведя та поцілив єго просто в голову. Медведь повалив ся на землю, але захвилику скопив ся, коли авдітор другий раз стрїлив на него на три кроки від себе і сим разом убив єго на місці. Медведь мав в собі красний брунатний волос вимовний і важив 85 кілограмів. Другу не менше цікаву добыч зловив оден селянин коло Сінни також в Семиграді. Він наставив був вєльво на куну а то замість жув вловив ся рысь; селянин думає в рау, що то дикий кіт. Рысь, як вїстно, належить до найрідших звірів в Европі; єго можна стрїтити і то дуже рідко хіба ще в півночній Росії і в Карнатах.

— Гаран в Росії. Славний повістяр і чоловік-кобелець граф Лев Толстой оголосив тими днями в одній петербурскій часописі справозданє в розділу присланих на єго руки грошей на запомог для населєня, потерпївшого від недороду. При тій нагоді малює гр. Толстой втрапними красками нужду серед

було, то була бы се мабут та сама давна комета, котрої досі не можна було відшукати, а тоді мусїло бы так стати ся, що дня 27 с. м. наша земля переходила бы через части тої комети, а на землі повинно бы бути видко рїсно спадаючі звїзди. Звїзди ті спадали бы в того місяця, де стоїть згадана комета. Отже в якій зв'язі стоять спадаючі звїзди з тою кометою? — се рїчь, надь котрою годить ся тут ближше застановити ся, тм більше, що два рази до року, в серпні і в падолисті, показує ся з'являє в яєних ночах, хоч не завжди з однаковою силою.

Ще в 1799 р. доглянув був славний німецький учений, Александер Гумбольдт, по півночі дня 12 падолиста, в Кумані, в Америці, що майже з одного місяця на небі спадали дуже рїсно яєні якійсь горїючий яєвзодки. Се з'являє єго дуже здивувало, і він розвїдував відтак підчас своєї подорожі по Кордильєрах, чи там є колись інде такого з'являє не бачили і довідав ся, що подібний яєвзодистий дощ бачили там в 1766 р. Таке саме з'являє було також 12 падолиста в 1833 р., а звїздар Ольберс догадував ся в того, що то з'являє повтареє періодично що 33 лїт і заповнив рїсне спаданє звїзд на 1866 р., що і точно так наступило. Французскій учений, Біо, слїдив знов за вїстками про се

з'являє в хиньських лїтописях і переконав ся, що Хинці знали вже про него більше, як тисяч лїт тому назад, а професор Ньютон в Ньюгавені, в півночній Америці, обчислив з дати історичних, що се з'являє повтареє що року, але на великій розмір, лиш що 33 1/4 лїт, але тоді показувалось сильніше вже кілька лїт перед і по головнім періоді. З того вже можна було наперед заповідати, коли і в котрім часі року має настати спаданє звїзд, але правдивої причини ще ніхто не знав і учений взяли ся для того пильно слїдити за нею. Аж новїший дослїд ось що показали:

Подумаймо собі, що ось як раз тепер, коли будуть спадати звїзди, ми стоїмо вночі на дворі і дивимось як вони спадають. Передь нами лежить карта неба, на котрій означені всі звїзди. Нарав спадє звїзда; ми то видимо, і видимо, куди она летить, поміж котрі звїзди — як то нам на око здає ся — она перелїтає; ми зараз зазначуємо собі ту дорогу на карті. Відтак спадє друга звїзда, третя і т. д., а ми знаємо дорогу кожної на карті. Коли так зазначимо собі на карті вже досить дорог олівцем, а відтак продовжимо ті лінії, як ми поробили, то побачимо, що вони всі зійдуть ся в одній точці. Та точка, в котрій ті лінії сходять ся, показує

нам, що спадаючі звїзди не творять ся десь в нашом воздуху і з него спадають, бо колиб то місце, з котрого вилїтають спадаючі звїзди було десь у воздуху на нашій землі, то оно мусїло бы заодно пересувати ся поод звїздами на небі, позаяк земля з ним бы обертала ся. Ті лінії, як би ми собі значили на карті неба як дорогу спадаючих звїзд, не могли бы тоді зійти ся з собою. З того отже показує ся, що спадаючі звїзди летять десь високо з простора світового, далеко понад нашою землею і в воздуху.

Від чого зв'язати ті звїзди? Коли они перелїтають в просторі і дїдуть аж до воздуха нашої землі, то пролітаючи дуже скоро тм воздухом труть ся о него і запалюють ся і тоді світять. В тій порі коли они зачинають світїти, перелїтають они через ту дорогу, котрою иде наша земля докола сонця. З того і знаємо, як далеко они в тій хвили від сонця: так далеко як і наша земля. Так отже знаємо з погляду напрям их руху і их віддалєнє від сонця; розходить ся ще о скорість, з якою они порушають ся по своїй дорозі; колиб можна знати ту скорість, то можна бы обчислити і дорогу спадаючих звїзд докола сонця а тоді и точно наперед означити, коли она зійде ся з нашою землею.

Подумаймо собі тепер так: Спада-

селища, котра що разъ бѣльше амагася. Вѣнъ пише такъ: „Коли бы хто будь въ мѣста явивъ ся на свѣтъ, те певно вляжавъ бы ся, побачивши н. пр. такі рѣчи: на дворѣ морозъ, а въ хатѣ не палено вже жѣлѣза; — селяне и селянки залазять по червѣ до печи и тамъ погрѣвшись трохи, вылазять а иншихъ выпускають; — на опалѣ ровбирають стрѣхи и прибудовлѣ; — ѣдятъ хлѣбъ въ отрубѣхъ и всякой лихой муки; — о кусень хлѣба сварять ся, хто доставъ бѣлѣйшій; — бѣдаки не выходять въ хатѣ, бо не мають чимъ одѣти ся. Мы вже привыкли дивити ся на такі рѣчи и они впали бы ще лѣпше въ очи людямъ въ мѣста захожымъ. А що буде дальше въ нашою губернію, въ котрій жито зародило гѣрише, якъ торѣкъ, овесъ вѣсѣмъ не зародивъ, опалу нема, а людѣ вже вѣсѣмъ анеможенъ торѣчымъ голодомъ? — того не вѣяю и не вгадаю“.

— Хлѣбъ зъ воловою кровію. Сими днями пробовано въ Петербургѣ хлѣбъ, направленный воловою кровію, послиа рецепты одного зъ тамошнихъ хеміковъ. Хлѣбъ той складае ся въ семи частей житной муки и трехъ частей крови зъ вола. Кажуть, що робѣтникамъ такий хлѣбъ дуже смакувавъ, коли имъ подали его въ дешевой кучинѣ. Они мали сказати, що такий хлѣбъ далеко смачайшій водѣ вычайного, а притѣмъ вначо поживайшій, бо кровь зъ вола въ мѣстѣ 18% тѣлѣ бѣлковыхъ. Такожъ обчислено, що ятки петербургскі можуть рѣчно доставити 300 тысячѣвъ пудѣвъ крови воловой, котру дотеперь выливано на гнѣй.

— Давній пригоды хлопця. Тому 14 лѣтъ процавъ въ Атенѣ безъ вѣсти сынъ грецкого генерала Травеласа. Хлопецъ мавъ тогды 11 лѣтъ. Всѣ думали, що ровбишаки морской украли хлопця и продали его торговцямъ невѣдлыкибъ въ Малой Азіѣ. Тому два роки рѣшчалася по Греції чутка, що оденъ подорожующій Грекъ напавъ ся въ руки хитрыхъ фанатиковъ, котрі его страшно вытатуовали, т. е. цѣле тѣло порисовали фантастичными образами звѣрѣвъ и рослинъ, заустели тѣ рисунки яркими красками, такъ что нѣякъ ихъ не можна вымыть, и продали его властителю одной буды ярмарочной, яко правдивого индінца. Той „кумеднякъ“ вандрувавъ во своєю будою въ мѣста до мѣста и прѣхавъ звѣнци до Атенѣ. И тутъ зложилось такъ, что того нѣбы индінца поынали; родина его пересвѣдчилася, что се той самъ сынъ генерала Травеласа, котрый тому 14 лѣтъ звыувъ. Сестра его, жѣнка посла, выженила его за великій грошъ въ неволѣ и приняла до себе. Вытатуованный сынъ генерала задумуе теперь спясати памятникъ, де опише всѣ свои давній пригоды, якѣ мало коли трафляють ся.

— Новый президентъ Сполученныхъ Державъ, Клевеляндъ, вакимъ дѣйшовъ на таке высое становище, якъ, якъ то кажуть, хлѣбъ не въ одной печи. Родивъ ся 1837 року. До 17 року житя послужовавъ въ скленѣ, а зѣмътавъ, рубавъ дрова, наливъ у печи, а въ ночи вчивъ ся у батька, котрый бувъ бѣднымъ священникомъ и мавъ деветеро дѣтей. Въ 17 роцѣ принявъ его вуйко до своѣй адвокатской канцеляріѣ, бо хлопецъ не бувъ дурный. Ту зачавъ вѣнъ учить ся правъ и такъ то ему шло гладко, что до колькохъ лѣтъ ставъ славнымъ адвокатомъ, а ще

ючій звѣзды суть розсѣяны ровномѣрно въ просторѣ а земля стоитъ и не рушася; спадаючій звѣзды засѣвали бы тогды ровномѣрно всѣ части землѣ. То само було бы и тогды, колибъ земля стояла на одномъ мѣстѣ а лишь обергала ся доокола свои оси; тогды въ каждой годинѣ спадало бы однакоже чысло звѣздъ на землю. Припустѣмъ же, что тѣ звѣзды кружатъ завсѣгды однаково доокола сонця але земля иде по своѣй дорожѣ доокола сонця далеко скорше водѣ нихъ; въ такомъ случаю, найбѣльше спадающихъ звѣздъ мусить показувати ся въ томъ напрямѣ, въ котромъ земля жене доокола сонця, бо она ихъ здоганася, коли въ противномъ напрямѣ спадаючій звѣзды не можутъ вѣдгнати. Але дальше знаємо, что земля порушаючися по своѣй дорожѣ доокола сонця естъ звернена завсѣгды до той точки, что о 6 год. рано просто надъ нашими головами анаходить ся. Чоловѣкъ, что стоитъ о той годинѣ на дворѣ и дивить ся за спадающими звѣздами повиненъ бы ихъ найбѣльше видѣти, а той, что стоявъ бы зъ противоположного боку, тамъ де естъ 6 год. вечеромъ, повиненъ бы видѣти найменше спадающихъ звѣздъ. Показалось однакожь, что спадаючій звѣзды летить не лишь надъ раномъ але и вечеромъ въ великой масѣ а зъ того выходитъ, что они по своѣй дорожѣ доокола сонця повертають ся скорше, якъ земля.

(Конецъ будѣ.)

славнѣйшимъ во свого чесного житя. Потѣмъ выбрали его бурмістромъ въ Буфальо, а водтакъ и губернаторомъ державы новоюорской, хочъ вѣнъ о те не старавъ ся. А сего року ставъ уже и прѣзидентомъ такого величезного краю. Иде якъ бувъ губернаторомъ, то живъ вѣсѣмъ просто, показувавъ рѣжый церемоніѣ, якѣ ему належали ся, а во службу державѣ лѣжалъ и покойну. Хто мавъ дѣло, могъ до него просто вайти. Нинѣ вѣнъ женатый, жѣнка его гарна парижанка, хочъ вѣнъ самъ не краснѣй, хѣба що дуже сильнѣй. Бесѣдникъ зъ него неконче добрый, але за то память має добру; ѣсть дуже богато, вбирае ся вѣсѣмъ простенько; рукавичокъ ще въ житю на рукахъ не мавъ.

† Посмертній вѣсти.

Померли: У Вовчкѣвичѣхъ Евфровія въ Загайковичѣхъ Каратицка, вдова по буншѣмъ деканѣ коломыйскѣмъ, въ 80 роцѣ житя; — у Львовѣ Амелія Маковска, жѣнка управителя закладу темныхъ, вѣдана чена золотымъ крестомъ за услуги за помѣчь и науку для нещасныхъ темныхъ; — въ Коломыи мѣщанинъ Мартинъ Стадниченко, батько сыновъ купцѣвъ (въ котрыхъ найстаршій Иванъ естъ раднымъ) въ 90 р. житя. — у Львовѣ Володиславъ Самоленичъ, радникъ вышного суда краєвого.

Зъ судовои салѣ.

(Справа Гендигера.)

(Дальше.)

Трибуналъ зложеный зъ радникѣвъ: Брасона, прѣвеса суду карного, яко прѣдѣателя и Лозиньского та Варавша, яко вѣтантовъ. Обжаловуе прокураторъ дръ Тарловскій. Боронить зъ уряду дръ Шафлярскій.

Передъ початкомъ розправы повѣдомивъ прѣдѣатель, что свѣдокъ подполковникъ російской жандармеріи Маркграфскій не явить ся, бо варшавскій судъ апелляційный повѣдомивъ, что Маркграфскій выселанный въ службовѣй мѣстѣ въ далекой сторонѣ. — Оборонецъ дръ Шафлярскій вѣвѣсъ, чтобы зъ той причины водложити розправу. Прокураторъ спротививъ ся, а трибуналъ водложивъ порѣшене той sprawy на пѣвѣйше.

Зачалось переслухане обжалованого. Гендигеръ заявивъ, что вѣнъ шляхтичъ и навывасъ Гендигері. Бувъ прогнанный зъ 7-ой клѣсы гимназіальной у Варшавѣ, доставъ мѣсте въ товариствѣ обезпеченъ, але водтакъ занимавъ ся литературою, спеціально справами педагогичными. За якусь розвѣдку наукову надало ему товариство приятельствъ наукъ въ Лондонѣ титулъ доктора. Бувъ въ Гамбургѣ и хотѣвъ ѣхати до Америки, але на порадѣ Поляковъ въ Гамбургѣ захавъ до Львова. У Львовѣ удававъ, что вѣнъ гонимый російскими властями за политичный провинны. Заходивъ до редакцій часописей та писавъ розвѣдки. Водтакъ ѣздивъ до Кракова, чтобы достати мѣсте при редакціи Czas-y. Оженивши ся въ цѣвѣтні 1891 р., выѣхавъ зъ жѣнкою и тещею до Варшавы, де ихъ лишивъ, а самъ поѣхавъ до Петербурга, чтобы — навязати зносины зъ російскими газетами: Гражданинъ, Новое Время, Новости и Крај. Для газетъ Крај мавъ стати корреспондентомъ зъ Галичины, бо зъ дотеперѣшного корреспондента Задуровича, члена редакціи Kurjer-a lw. не були вдоволени. Ровножь хотѣвъ умотити ся въ російскимъ товариствомъ обезпеченъ, чтобы оснувати філію въ Галичинѣ.

Дальшій зѣзнаня Гендигера что до авдіенціи и навязанія зносинъ зъ російскими властями въ Петербургѣ рѣзнятъ ся водѣ фактовъ, поданныхъ въ актѣ обжалованя. Актъ обжалованя каже, что Гендигеръ першій повѣдомивъ генерала Секериньского про мнимый атентатъ на царя, подготавливаемый въ Галичинѣ, и поднявъ ся доносами дати матеріаль доказовый російскимъ властямъ. Гендигеръ противно твердить, что ген. Секериньскій при першій розмовѣ, подчасъ котромъ пили червоне вино зъ царского стола, представивъ ему, что въ Галичинѣ истнуе рухъ нигилистичный и хотѣвъ бы мати вѣсти про галицкій водносины. Вѣнъ згодивъ ся на се и ставъ агентомъ російскимъ; умовили ся, въ якій способъ будутъ

зѣ собою зносити ся. „О томъ може посвѣдчити ген. Секериньскій — говоривъ Гендигеръ — и повиненъ бути переслуханный подѣ присягою“.

На се заявивъ прѣсѣдатель трибуналу, что якъ разъ того самого дня рано надѣйшли зѣзнаня ген. Секериньского, зложенъ подѣ присягою передъ слѣдчимъ судею. „Зѣзнаня тѣ цѣлкомъ противны и зъ нихъ выходитъ, что неправда, мовъ бы Секериньскій намовлявъ васъ, а противно показуе ся, что вы прѣхали нарѣкомъ до Петербурга зъ доносомъ и зголосились до градоначальника Грессера, а сей ажъ водославъ васъ до Секериньского“.

Се заявлено зробило вражѣня на Гендигерѣ, але помимо того вѣнъ обстававъ при своихъ первѣстныхъ зѣзнаняхъ. Секериньскій давъ ему тайне поручене до Варшавы, а до помочи агента, — вѣнъ вывѣзавъ ся зъ поручене. Якого рода було поручене, сего не хотѣвъ сказати. На се водозвавъ ся одинъ присяжный: Хотѣмо знати, се обходитъ цѣлу Польшу! — Поручене що-до Галичины мало бути таке, чтобы пересвѣдчити ся, якѣ галицкій Полаки успособленъ, чи нема анархистичного и нигилистичного руху, та чи нема звязи зъ Варшавою. Мѣсію зачавъ водѣ того, что хотѣвъ розслѣдити вырѣбъ и складъ динаміту. Зъ розмовы зъ Сіплемъ набравъ пересвѣдченя, что шось естъ у воздухѣ; бачивъ у него бомбы а навѣтъ якійсь Россіянине вчивъ ся у Сіпла выробу матерій выбуховыхъ. Вѣнци признавъ, что обманивъ Россію своими доносами, але обманивъ въ найлѣпшій вѣрѣ.

Водтакъ водчитано зѣзнаня ген. Секериньского. Зъ нихъ выходитъ, что Гендигеръ Чоловѣскій спеціально прибувъ до Петербурга зъ доносомъ о заговорѣ у Львовѣ. Крѣмъ денунціацій на австрійскихъ подданныхъ, зробивъ доносы на вѣсѣмъ осѣбъ, проживающихъ у Варшавѣ.

На внесене прокуратора розширено якѣ обжалованя и що-до тыхъ осѣбъ, бо и имъ грозила велика небезпечность въ наслѣдокъ фальшивыхъ доносовъ.

Подполковникъ жандармеріи Массонъ зъ Границѣ бувъ на розправѣ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Берлинъ 26 падол. Цѣсаръ Вильгельмъ вже вѣсѣмъ подужавъ и думавъ выѣхати въ понедѣлокъ на Шлескъ. — Партія центра постановила поставити въ парламентѣ внесене на скасоване закона противъ Сзунитѣвъ.

Парижъ 26 падолиста. Комісія для sprawy панамского процесу переслухала президента міністрѣвъ Любета, котрый обѣцявъ передати комисіи всѣ дотычні акты судовы. Водтакъ переслухала пос. Делягея, але той повторивъ лишь загально то само, что сказавъ вже въ палатѣ послѣвъ, додавъ лишь, что має моральне переконане, что панамскій фондъ уживано и на цѣли политичный.

Брукселя 26 падолиста. На вчерашнемъ засѣданіи конференціи монетарной поставивъ делегатъ Сполученныхъ Державъ внесене о заведеню межинародной двометалевой валюты.

Римъ 26 падолиста. Палата выбрала вице-президента, двоухъ секретарѣвъ и квестора зъ оппозиціи, котра бѣлѣшность оппозиціи парламентарной признала. Мѣжь интерпелляциями поставлено двѣ въ справѣ плянѣвъ обороны Сициліѣ въ виду перемѣненя Бізертѣ (въ Тунисѣ) на портъ военный.

Надѣслане.

75.000 злр. а. в.

выносить голова выиграи великой 50-крейцаровой лѣотеріи. Звертаємо увагу читательствъ, что тягнене наступитъ невѣдклично 1. грудня.

За редакцію водповѣдае Адамъ Креховецкій.

